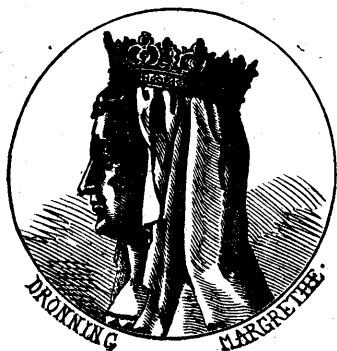

KVINDEN OG SAMFUNDET.

Udgivet af

Dansk Kvindesamfund.

Nr. 29.

Kontor: Nørregade 33, St.

20. Juli 1901.

Udgaar hver Lørdag.

17. Aarg.

Koster 50 Øre Kvartalet.

(+ 9 Øre i Postpenge i København.
+ 11 — — i Provinserne.)

Enkelte Numre 5 Øre.

Julie Laurberg,

Fotograf.
Hotel du Nord.
Indgang ad Porten. Elevator.

Sophie Jensens

(forh. hos Hr. Hofvildthdl. J. L. Andersen).

Handel med

Frugt, Vildt og Fjerkræ,
Skovbogade Nr. 5. Telf. 7015.
Daglig frisklavet Fiskefars
60 Øre pr. Pd.

Hvis nogen af de ærede **Abon-**
nenter af »Kvinden og Samfundet«
vil afstaa Numrene for **Juni Maaned**
1900, bedes disse velvilligst tilsendt
Bladets Kontor, Nørregade 33, St.

Redaktionen træffes hver Man-
dag Kl. 2—4 paa Kontoret Nørre-
gade 33, St.

Artikler, som ønskes optagne i det
først udkommende Nummer af Bla-
det, maa være Redaktionen i Hænde
senest Mandag Middag. Indtil videre
bedes Breve og Manuskripter sendt
til Fru Monrad, Hostrupsvej 2, 3. S. V.

Ekspeditionen, Nørregade 33, St.,
aaben hver Dag Kl. 10—7.

Annoncer til Kvinden og Sam-
fundet bedes sendte under Ekspedi-
tionens Adresse.

Annonceprisen er: Forsiden 20
Øre, 3dje og 4de Side 15 og 12 Øre
pr. Petitlinie ÷ 10 % for mindst 3
Ganges Indrykkelse. Løbende An-
noncer Aaret rundt 15 % Rabat.

Klager over Uregelmæssighed i
Forsendelsen bedes stilet skriftligt til
Postvæsenet — hjælper dette ikke,
da til Bladets Kontor.

„Kvinden og Samfundet“ faas i
Kioskerne.

Til Abonnenterne!

Paa Grund af Sommerferie vil
der intet Nummer udkomme af Bladet
d. 27de Juli; vi haaber, vore Abon-
nenter vil finde sig deri med venlig
Overbærenhed.

Bladudvalget.

Dansk Kvindesamfunds Fællesmøde.

Det var et overordentligt vellykket
Møde, Dansk Kvindesamfunds Dele-
gerede fra samtlige Landets Kredse
afholdt i Aarhus Søndag d. 14. og
Mandag d. 15. Juli. Foruden de
Delegerede havde en Mængde af
Aarhus og Omegns Medlemmer givet
Møde, saa det var en anselig For-
samling, der ved 3-Tiden indfandt
sig i Handels- og Kontoristforenings
Lokaler. Den rette Stemning blev
strax slaaet an og varede fra Begyn-
delsen til Slutningen af begge Møder.
Aarsagen hertil var vel ikke mindst
den hjertelige og elskværdige Gæst-
frihed, de fremmede Delegerede mødte
hos de aarhusianske Værter og Vært-
inder.

Da Forsamlingen var sluttet, bød
Dansk Kvindesamfunds Formand,
Fru Jutta Møller, Velkommen og
opfordrede de Tilstedeværende til at
begynde Mødet med en Sang, hvis
Tekst hun var sikker paa ethvert af
Medlemmerne kunde udenad, nem-
lig: »I alle de Riger og Lande«. Det
hørtes da ogsaa under den paaføl-
gende kraftige Korsang, at Forman-
den ikke havde taget Fejl. Derefter
blev Ordet givet til Fru Emma Gad,
hvis Foredrag om den nystiftede
Kunstflidsforening og Kvindernes
Bygning vil blive gengivet i sin Hel-
hed i et senere Nummer af Bladet.
Fru Gad modtog en varm Paaskøn-
nelse af de Tilstedeværende for sit
Foredrag, og Formanden udtalte sin
sikre Tro paa, at den udmærkede
Sag vilde blive ført igennem. Den
bedste Maade at samle Kvinderne
fra alle Landets Egne, fra Island,
som fra Slesvig, var at samle dem i
fælles Arbejde og Interesser.

Efter en Pause paa c. 1/2 Time
begyndte Hr. Højskoleforstander **Helge**
Hostrup et vittigt og interessant Fore-
drag, hvis Emne var en morsom
Fremstilling af tidligere — og for
Resten ogsaa nærværende — Tids
Opfattelse af Kvinden som Fælles-
væsen. Taleren ironiserede særligt
over de meningsløse og latterlige
Skaaltaler for »Damerne« og »Kvin-
den«. Han var sikker paa at Mæn-
dene vilde betakke sig for paa lig-
nende Maade at blive slaaet sammen
til et fælles Begreb. Hr. Hostrup
for sin Part vilde protestere mod at
blive slaaet i Hartkorn med den
Dumrian, han muligvis ved et eller
andet Selskab kom til at sidde ved
Siden af. Vi har hørt det saa mange
Tusind Gange, at »Kvinden var skabt
til Mændenes Fornøjelse, til at være
ham »til Selskab som i Edens Have«.
Man rejser sig altid efter en saadan
frasefyldt Skaaltale med en inderlig
flov Fornemmelse.

Skylden for den lidet smigrende
Opfattelse af Kvinden maa vel nær-
mest søges hos de forskellige Tiders
Digtere, der altid har haft en stærk
Tilbøjelighed til at samle Folk i be-
stemte Typer. Et gammelt og al-
ment Blide er at sammenligne

Kvinden med Blomsten. Dette kunde
være smukt men ogsaa til sine Ti-
der komisk. Svarende til dette Bil-
lede var Fuglebilledet, man under-
tiden anvendte overfor Mændene —
ikke »Manden« som Fællesbegreb,
men for Eks. om Digtere og Kunst-
nere. Det falder jo lidt vanskeligt
at anvende Billedet paa Skomager
Jokumsen, Urtekræmmer Petersen
eller Slagter Jensen. I og for sig er
disse Billeder en Uretfærdighed mod
»Kvinden«, thi en Fugl er dog et
levende Væsen, mens Blomsten er
passiv; den skal kun »staa og ud-
aande sin Dejlighed og uforlignelige
Ynde«, der især var »henrivende«,
hvor den var bevidst. »Kvinden«,
der var blid, stille og ydmyg, der
kun stod og duftede, der aldrig kom
frem med sin Mening, var Mandens
Ideal, og efterhaanden voksede denne
Anskuelse fast i Kvindens Bevidsthed.
Men hun paa sin Side opfattede en
anden og dybere Side af Blomsten.
Hun saa i den det trofaste. — Sol-
vejg, der i et helt Liv sad og ven-
tede paa Per Gynt, er Typen. Egent-
lig er der aldeles intet beundrings-
værdigt i at vente i bestandig Tro
og Haab paa en ganske uværdig Per
Gynt. Denne Følelse er en Kraft,
der i dette Tilfælde bliver ganske
betydningsløs for Samfundet; Sol-
vejg burde langt hellere have ofret
den paa noget mere værdigt. Kvin-
dens Udholdenhed er kun betydnings-
fuld, naar den benyttes i det
Godes Tjeneste.

I de senere Tider er Begreberne
bleven en Del forandrede. Baade
Mands- og Kvindeidealet er et andet.
Særlig meget har vi ikke vundet
derved udover de Forandringer, der
medfulgte. Mandsidealet er nu det
drabelige, f. Eks. Landsknægtdrabe-
ligheden, som særligt Drachmann
besynger, desværre siger han sam-
tidigt, at han aldrig har mødt den.

Den nyere Tid har medført den
nye Kvindetype: Nu diskuteres der
om, hvorvidt Kvinden bør have
Valgret eller ikke. Det er værdt at
lægge Mærke til, at de væsentligste
Indvendinger kommer fra Mændenes
Drabelighedsfølelse, og usigelig ko-
misk er det at høre et tarveligt be-
gavet Mandfolk staa frem og sige:
»Kvinden« mangler det skabende
»Geni!«

Den gamle Tids »blide Blomst«
er bukket under og har givet Plads
for Kvinden med den stærke Inten-
sitet i Følelse, Kvinden, der elsker
og føler med hver Nerve, selv om
det er en Rendegarn med Æselhoved,
hun har kastet sin Kærlighed paa.
Denne Type findes ikke paa Landet,
men i Kredse i Byen, hvor den dyr-
ker selve den rødglødende, ildspru-
dende, sydende Kærlighed mere end
Genstanden for den, og dyrker den
næsten til Hjernebetændelse.

Vi maa have disse Begreber om
Kvinden som Fællesvæsen bort, vi
maa lade disse Definitioner afløse
af Individualiteten. Der er ingen
Fællesbestemmelse for Mænd, der
bør heller ikke være nogen for Kvin-
der; enhver maa dømmes efter sin
Personlighed.

Efter Foredraget indledede Fru
Jutta Møller en Diskussion om de

af Hr. Hostrup fremsatte Tanker.
»Vi føler os selv som underordnede,
som saa ganske smaa under den
store Mand«. Lad os komme bort
fra det Syn, og lad os føle, at vi er
noget.

Fru Norrie mente, at et af de
værste Vaaben, Mændene havde be-
nyttet overfor Kvinderne, var det fra
Adam nedarvede Galanteri. Fru
Strandbygaard besvarede altid ved
givne Lejligheder Mændenes »Skaal
for Damerne« med en lignende for
»Herrerne« og raadede de tilstede-
værende til at gøre det samme. Frk.
Ann Bruun ønskede at forsvare Sol-
vejg, der repræsenterede det bedste
og værdifuldeste i os Kvinder. Det
er Solvejgs Tro paa Per Gynt, der
frelser ham og bevarer en Smule af
det bedste hos ham. Men lad os
forøvrigt gøre alt for at faa ryddet
»Skaalen for Kvinden« af Vejen.

I Diskussionen deltog endvidere
Frue Nørlund, Hansen og Berg-
Nielsen, den sidste mente, at Sol-
vejgs Skikkelse skulde staa som en
Advarsel for unge Piger med Kæreste-
sorg. Der er mange, som intet mere
vil udrette, naar de har lidt en Skuf-
felse. Livet har altid Værdi for den,
der vil tage fat og bestille noget.

Derefter afsluttedes Diskussionen
og Fællesmødet tog sin Begyn-
delse. Fru Medaktør Laursen havde
overtaget Værtindens Pligter og sør-
gede ypperligt for Gæsternes Vel-
befindende. Under Bordet afsang
man følgende to Sange:

»Til Gæsterne«:

Mel.: Mens Nordhavet bruser.

Et Velkommen her i vor egen By
vi byder den fremmede Skare,
som stævned hertil uden mindste Sky
for Varme og Bølgernes Fare.
Som Gengæld haabe vi, De her i
Dag
maa føle, at De er i Vennelag. ;;

Hvad Glæde og Stolthed, der i os
bor,
ved her Deres Værter at være,
ja, derfor har Sproget vist næppe Ord;
men dybt vi det føle som Ære.
Gid vi i Gerningen Dem vise maa,
at denne Ære Ret vi skønne paa. ;;

Vi noget har Dem at byde paa,
som nok Deres Bifald vil vinde:
Vor ældgamle By med dens Huse
graa,
om Fædrenes Virke et Minde.
Som Monument, der trodser Tidens
Tand,
den stolte Kirke vi Dem vise kan. ;;

Dog ej som et Grav-Monument den
staar,
der vemodigt peger tilbage. —
Af Nutidens Liv De et Indtryk faar,
som tyder paa fremskredne Dage:
Eksempler kunde vi Dem gi'e i
Flok;
men »Havnen« er Dem vist i Grun-
den nok. ;;

Og Aandslivet ogsaa er vokset frem;
dets Frugter vor By monne smykke:
Man byggede nylig et Kunstens Hjem,
hvor »Nora« just nu har gjort Lykke.
Og Skoler findes her foruden Tal,
hvorfra Levevisdom hentesskal. ;;